

ชื่อเรื่อง	การเล่นของเด็กในครอบครัวไทย : ลักษณะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเด็ก ในช่วงปฐมวัย
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ เคชะคุปต์ และคณะ
ปีที่แล้วเสร็จ	พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะการเล่นของเด็กปฐมวัยในครอบครัวไทย (2) วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการเล่นของเด็กปฐมวัยในครอบครัวไทย และ (3) วิเคราะห์การส่งเสริมการเล่นของเด็กปฐมวัยในครอบครัวไทยที่เชื่อมโยงกับพัฒนาการเด็กในช่วงปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแทนครอบครัว ผู้ทำหน้าที่หลักในการอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัว จำนวน 1,187 ครอบครัว ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดที่ทำการสุ่มเป็นตัวแทนพื้นที่ใน 5 ภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชลบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท โดยแบ่งเป็นกลุ่มเด็กอายุ แรกเกิดถึงต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 539 คน (หญิง 270 คน และชาย 269 คน) และอีกกลุ่มเด็กอายุ 3-6 ปี จำนวน 648 คน (หญิง 312 คน และชาย 336 คน) เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีข้อความเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของครอบครัว ข้อมูลพื้นฐานของเด็ก ลักษณะการเล่นของเด็กในครอบครัว และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่นของเด็กในครอบครัว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ลักษณะการเล่นของเด็กปฐมวัยในครอบครัวไทยมีความหลากหลาย อันเนื่องมาจากภูมิหลังของครอบครัวและคุณลักษณะตัวเด็กที่แตกต่างกัน (2) ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการเล่นของเด็กปฐมวัยในครอบครัวไทย ได้แก่ ปัจจัยด้านพัฒนาการเด็ก โดยที่พฤติกรรมการเล่นของเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี เป็นการ เล่นสำรวจ ซึ่งใช้อวัยวะส่วนต่างๆของร่างกาย ในขณะที่พฤติกรรมการเล่นของเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการ เล่นสร้างสรรค์ ซึ่งต้องอาศัยความคิดจินตนาการของเด็ก และปัจจัยด้านความแตกต่างทางเพศของเด็ก โดยที่เด็กชายแสดงออกถึงการเล่นใช้กำลังและออกแรงมากกว่า ในขณะที่เด็กหญิงแสดงถึงการเล่นจินตนาการมากกว่า และ (3) การส่งเสริมการเล่นของเด็กปฐมวัยในครอบครัวไทย ทั้งสองกลุ่มอายุ มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับคนที่เล่นกับเด็ก การจัดหาของเล่นให้กับเด็ก และการจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กเล่น

คำสำคัญ   การเล่นของเด็กในครอบครัว ลักษณะการเล่นของเด็ก เด็กปฐมวัย พัฒนาการเด็ก

Research Title: Children's Play in Thai Families:Its Nature and Influential Factors on Children's Development during Early Childhood Years

Researcher(s): ChittinunTejagupta and Others

Year: 2015

Abstract

This study aimed to (1) explore children's play characteristics and in Thai families (2) investigate influential factors towards children's play characteristics in Thai families and (3) examine children's play promotions relating to children's development during early childhood years.

The sample of this study consisted of 1187 Thai with families having children under 6 years of age and living in urban and rural areas of 6 regions of the country : Bangkok, Lopburi, ChiangMai, Khonkan, Chonburi and NakornSiThamarat. There were 539 families having 0-to 3-year-olds (270 girls and 269 boys) and 648 families having 3-to 6-year-olds (312 girls and 336 boys). Data collection was done by a questionnaire related to family characteristics, child characteristics, child's play characteristics in the family, and factors related to child's play in the family. Data analyses were conducted by using frequency and percentage.

Results showed that (1) children's play characteristics in Thai families revealed various types of play behaviors as the results of different child and family backgrounds; (2) factors influencing children's play characteristics included child's ages as play behaviors of the 0- to 3-year-olds involved motor-physical play while the 3- to 6-year-olds reflected constructive play, also child's gender as boys showed more physical play while girls showed more constructive play; and (3) children's play promotions relating to children's development involved play partners, play materials, and play areas. Most parents involved in their children's play as fathers engaged in physical play and mothers participated in toy play with their children.

Keyword: Children's Play in Family, Children's Play Behaviors, Early Childhood Years, Children's Development